

TARTALOM

Előszó. Gondolatok egy prométheuszi század városairól	7
Köszönetnyilvánítás	11
I. Bevezetés	13
Fény és árnyék: Fiume várostörténete másképp	13
A kötet fogalomhasználata	18
A kutatás módszertana	22
A kötet szerkezete	24
II. A fiumei városi tér átalakulása	27
A kikötői negyed kiépítése	28
A mozdulatlanságba merevedett óváros	38
III. Városolvasatok	47
A magyar modernizáció kirakatvárosa	48
Fiume mint második főváros	58
Kritikus városolvasatok 1.: Az uralkodó városolvasat megkérdőjelezése	61
Kritikus városolvasatok 2.: „Rieka közönségesen fogalmazva a saját zsírjába fullad.” Fiume mint a túlzások városa	65
Kritikus városolvasatok 3.: „Szürke szörnyeteg, Fiume a neved” – az egysíkú város	73
IV. Térhasználati konfliktusok a modernizálódó városi térben	79
A vitorlás hajózás válsága és a városi tér	81
Az ipari és a reprezentatív tér összecsúsása	97
A városi térhasználat egy sajátos mintázata: az ingázás	102
Térhasználati konfliktusok a nacionalizmus nyelvén elmesélve	106

V. Kritikus városértelmezések és kisváros-koncepció a rivális Zengg városában	115
Válságnarratívák	121
„Szatócsok, szabók, suszterek fészke” – a kisszerűség érzésétől a kisipar tudatos képviseletéig	129
Ellenzéki szerepben: a Jogpárt sikere Zenggben	136
VI. A városi modernizáció ellenséges fogadtatása vidéken	143
„A parasztok belekiabálják [...] magukat a Magyarország elleni kifakadásokba”. Az 1883-as paraszti megmozdulások szimbólum- és szóhasználata	149
Városellenes paraszti erőszak	154
A vidék behálózása – az állam behatolása a rurális térbe	164
VII. Összegzés	169
VIII. Bibliográfia	179
IX. Névmutató	194
X. Képmelléklet	I